

Erfaringer fra prosjekter 2013 til 2019

Ved Pål Martin Eid, Statens naturoppsyn

Restaurering av natur er en modningsprosess

2013

2018

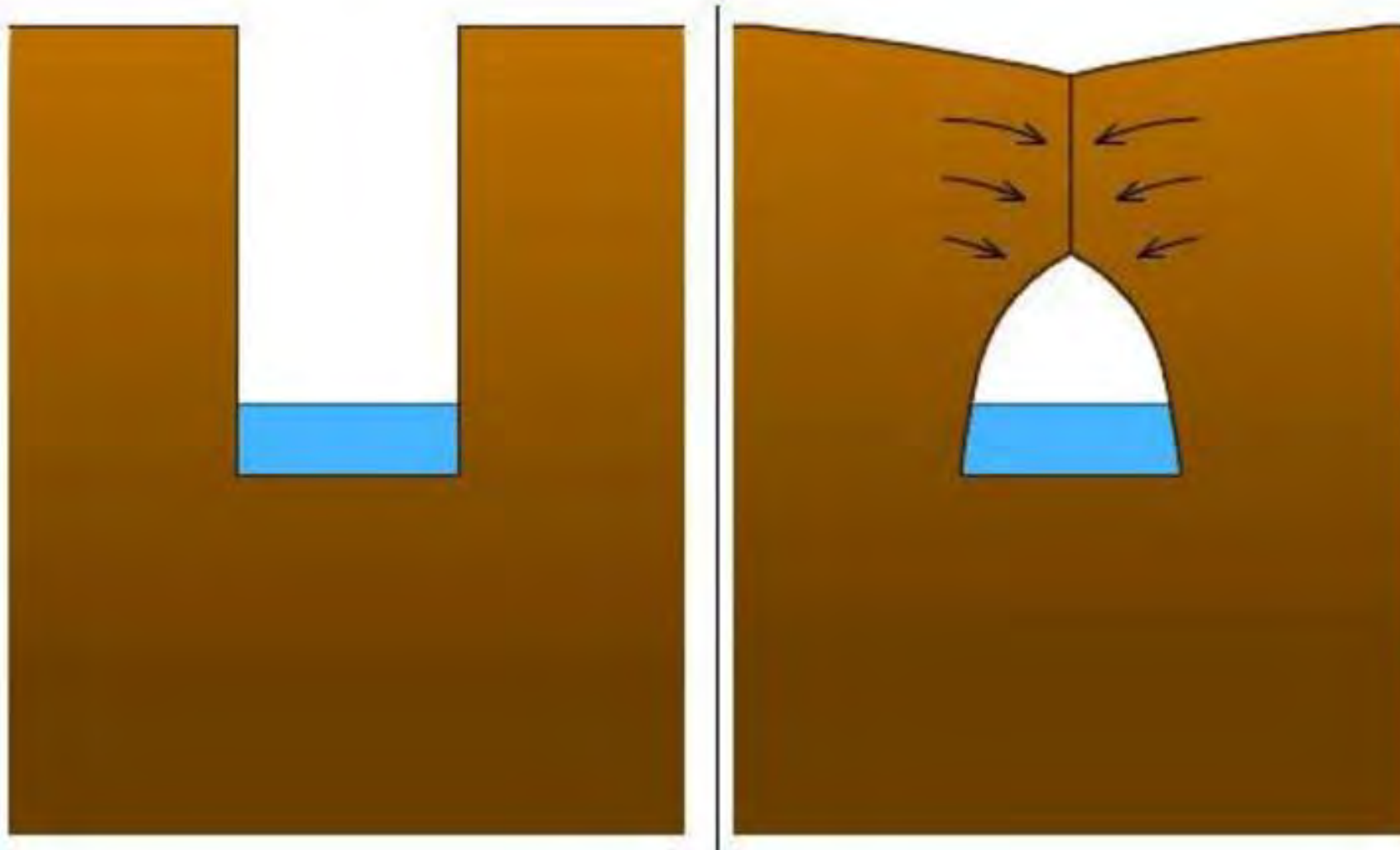

Gammel, gjengrodd grøft?

- Endret vegetasjon
- Senkning av grunnvannsspeilet og nedbryting av torvlaget
- Ikke dannelse av ny torv før dreneringseffekten opphører

Gror ikke grøftene igjen av selv da?

Før og etter restaurering

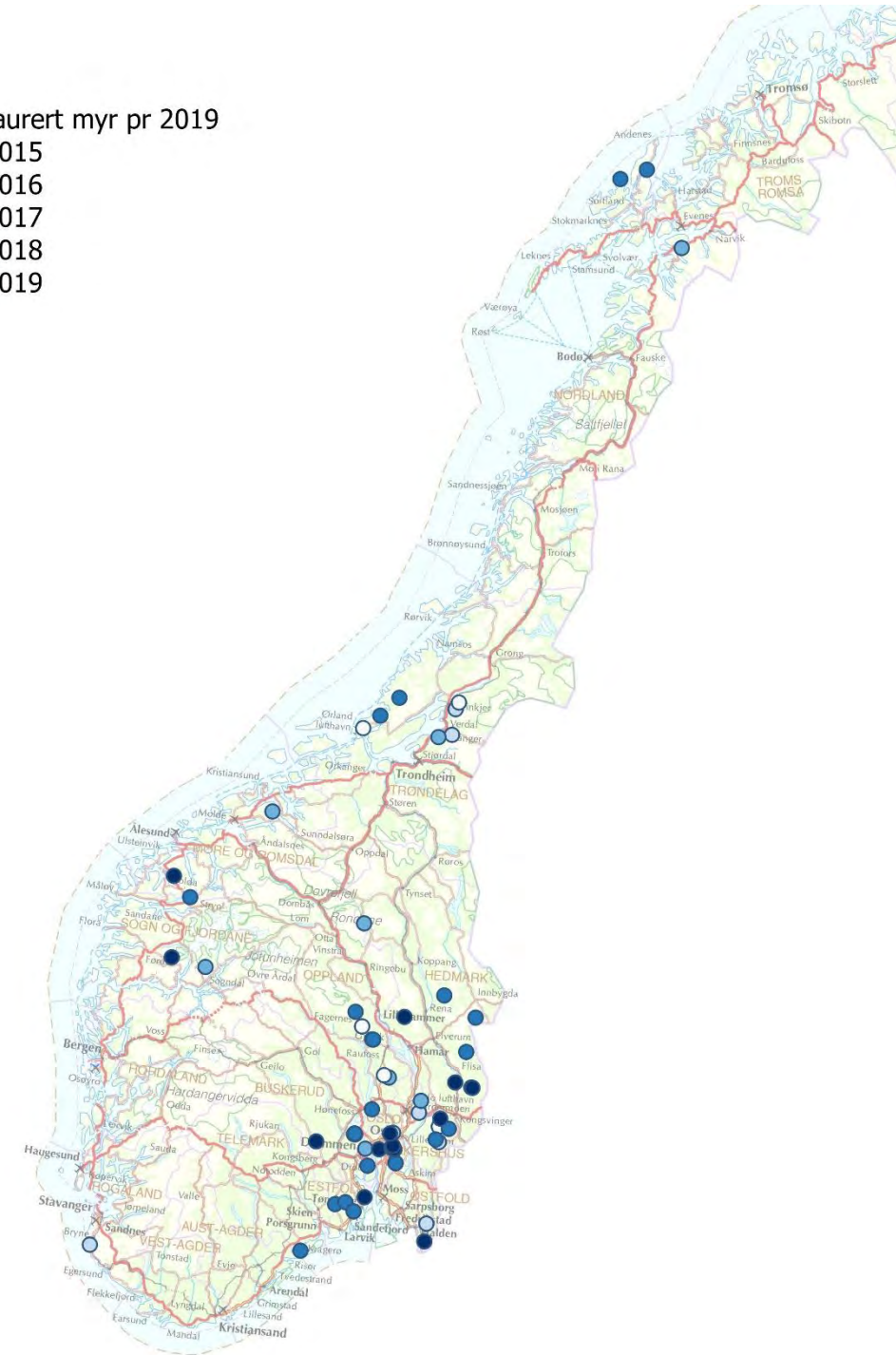
Nyrestaurert myr vs urørt myr

Oversikt over prosjekter i Norge

Restaurert myr pr 2019

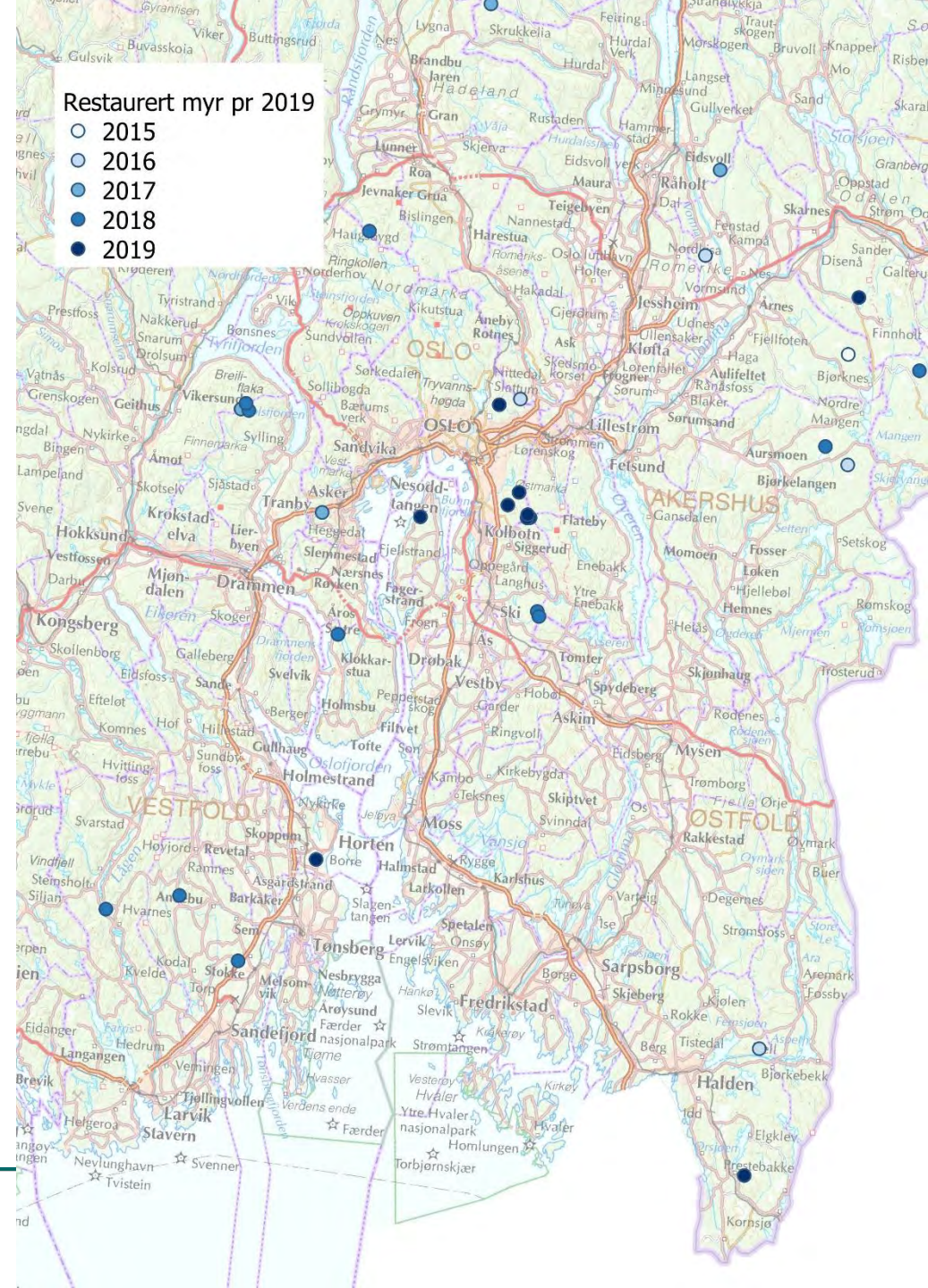
- 2015
- 2016
- 2017
- 2018
- 2019

Prosjekter på Østlandet

Restaurert myr pr 2019

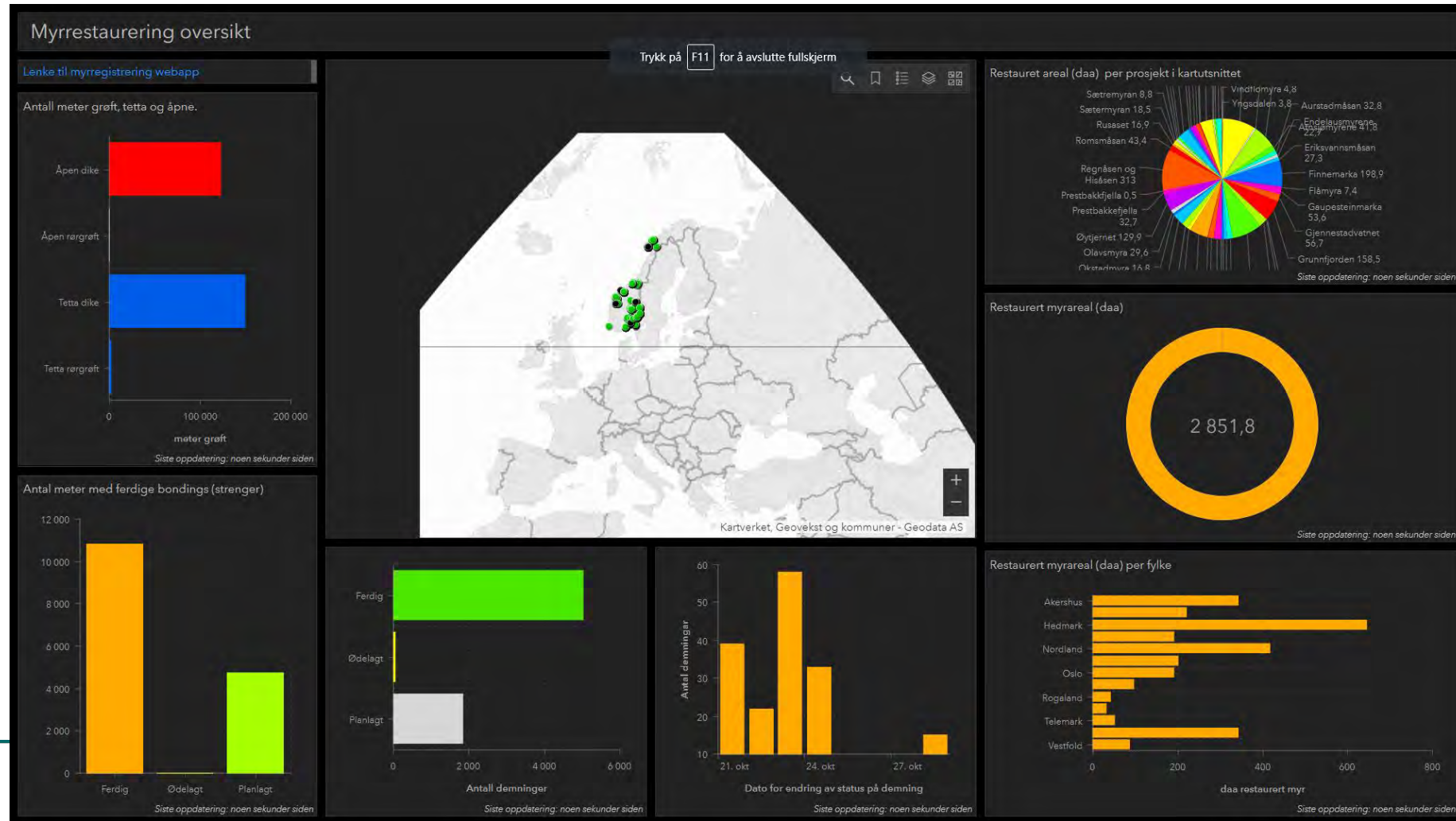
- 2015
- 2016
- 2017
- 2018
- 2019

Statistikk over prosjekter nasjonalt

bit.ly/myroversikt

- Areal
- Grøftelengde
- Typer myr
- Geografi
- Med mer. .
- Sjekk også: bit.ly/myrkartet

England 2017, foto: Pål Martin Eid, SNO

Kompetansebygging

Mye er gjort i våre naboland, og det har vært lagt vekt på å lære av disse og lage et godt faglig nettverk.

Studieturer til Finland, Sverige, Estland, Storbritannia og Danmark.

Besøk fra de samme landene.

2019: Studietur med entreprenører til England

Finland 2018, foto: Pål Martin Eid, SNO

Entreprenørenes kompetanse er sentral

- Opplæring av entreprenører - samlinger i 2017, 2018 og 2019
- Studietur til England i mars 2019 med entreprenører

Viktige erfaringer, ulike teknikker

- Bonding - torvbånd
- Reprofilering - utglatting
- Heving av vannspeil i tjern og innsjøer
- Torvtak - ikke lett nei
- Planleggingsfasen - tid til å fundere, men ikke alt for detaljert

Bonding – lange strukturer på tvers og på langs..

Reprofilering - ved høye bratte kanter, for å stanse utglidning og heve vannstanden bakenfor

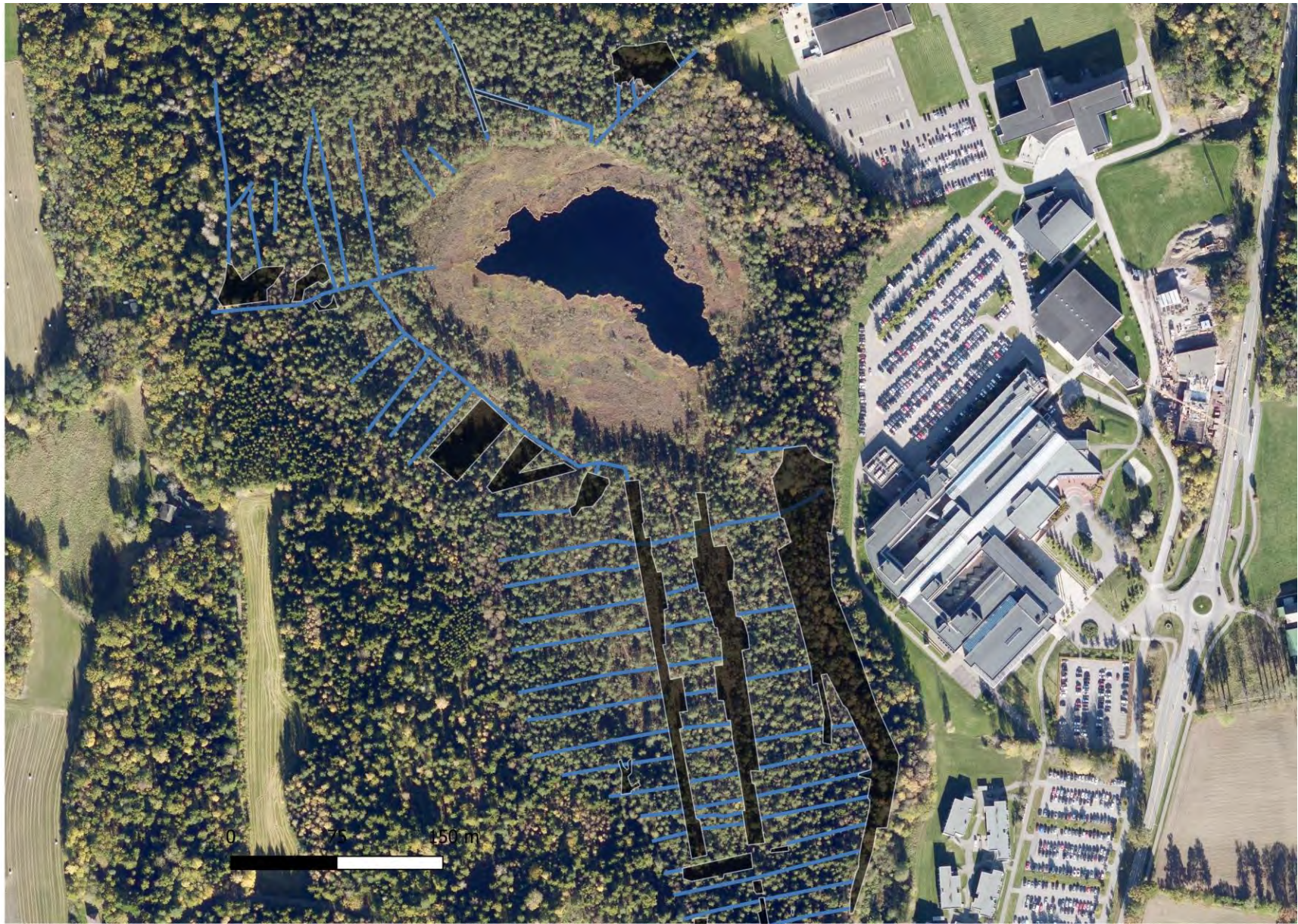
Torvtak – krevende strukturer å arbeide med. (Alle triks må brukes)

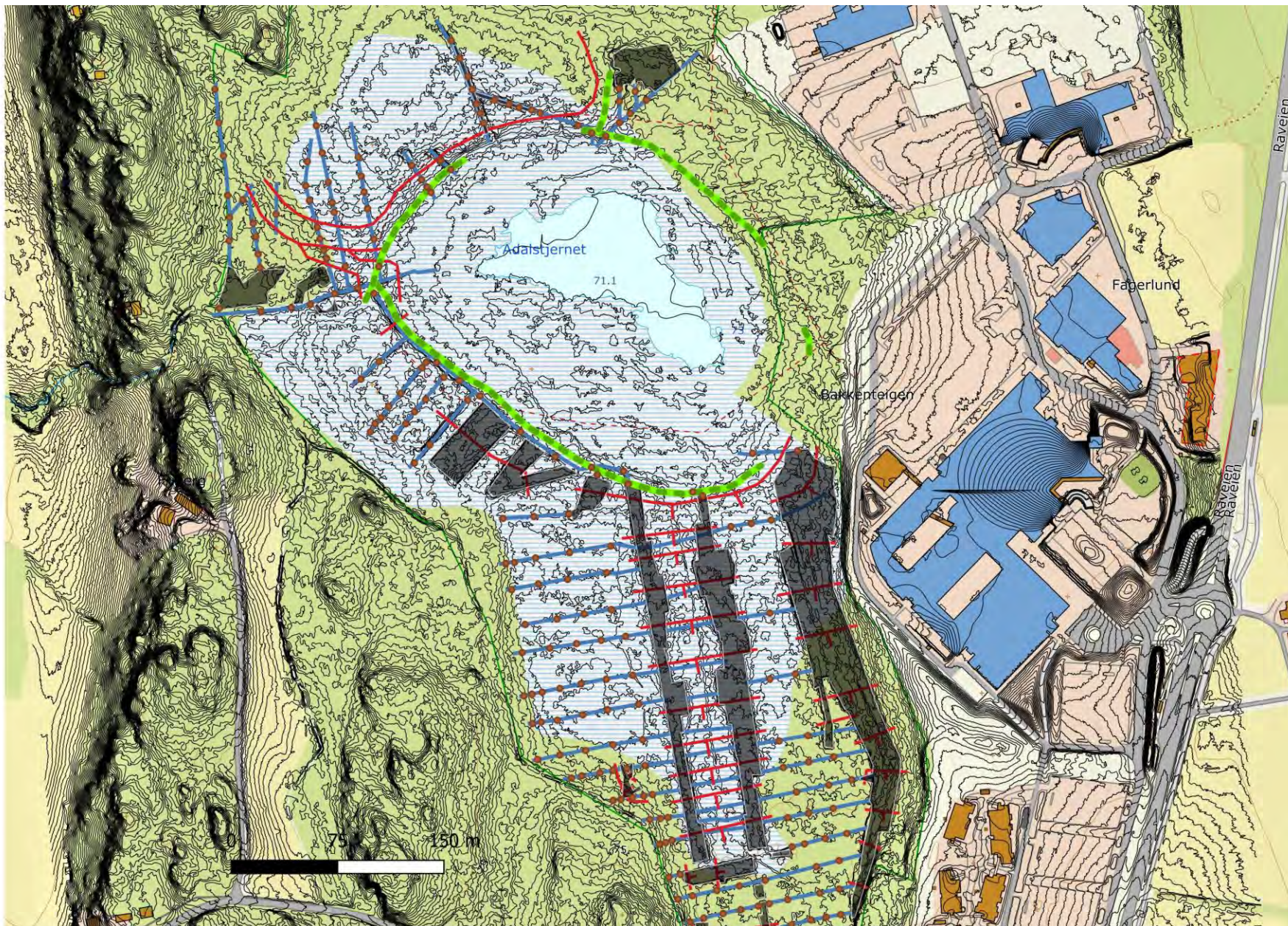

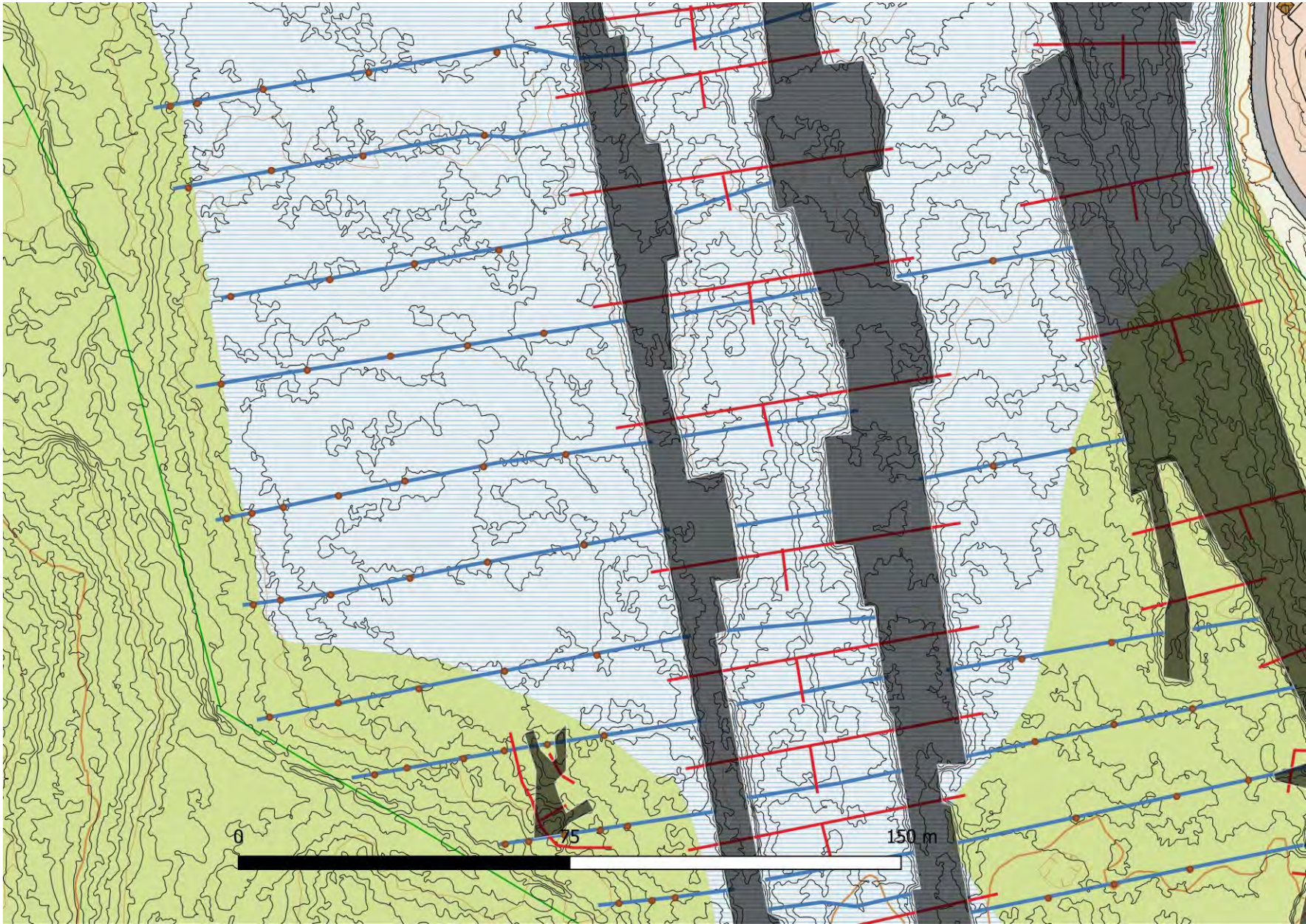

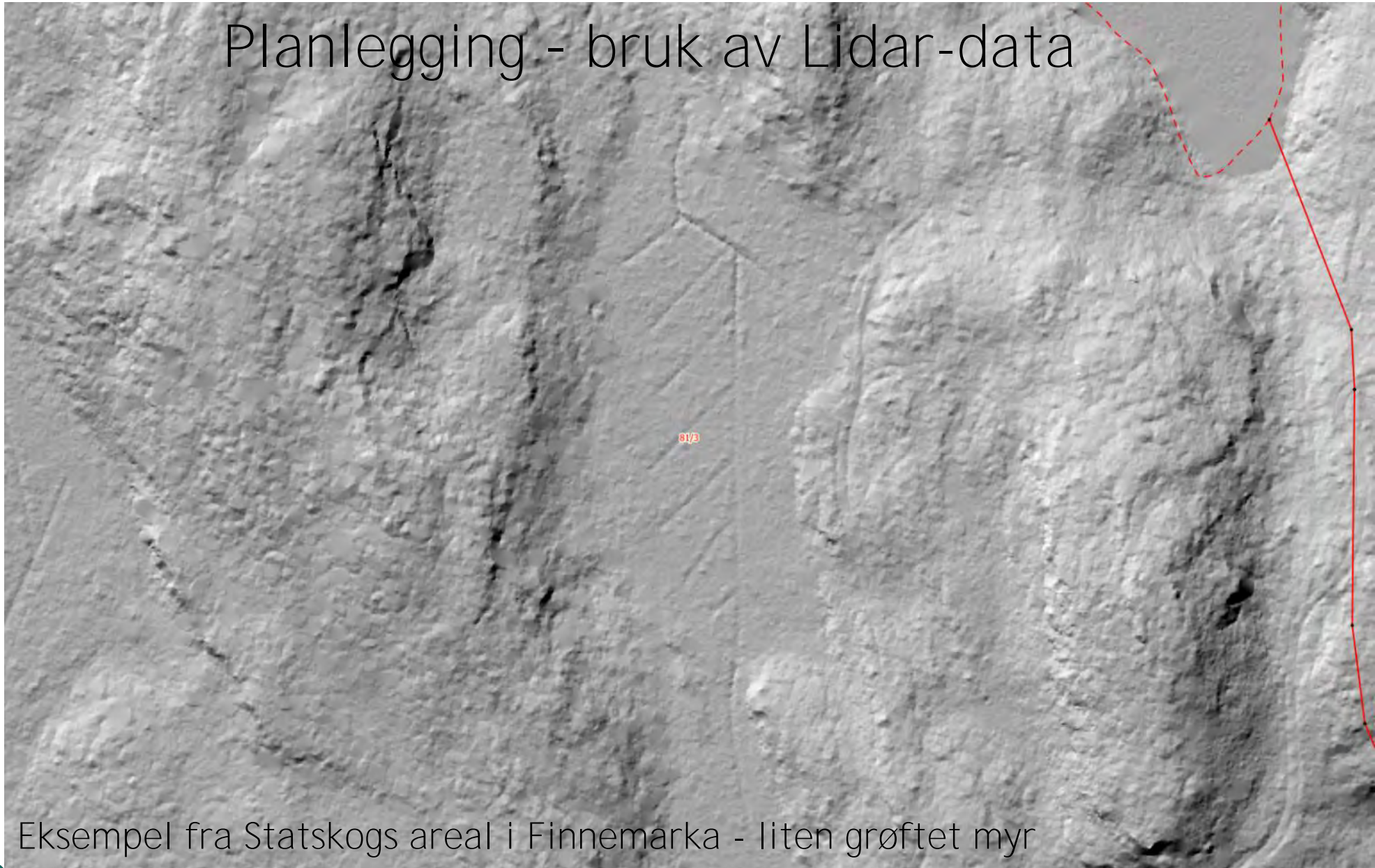

Planlegging - bruk av Lidar-data

Eksempel fra Statskogs areal i Finnemarka - liten grøftet myr

Samme myr som foregående - ortofoto. Stort sett åpen myr, men med vegetasjonsendringer

Ulike prosjekter landet rundt

Åholmen naturreservat

Myrrestaurering oversikt

Myrrestauring oversikt

Map navigation controls: search, bookmark, layers, and other map tools.

Map zoom controls: plus and minus buttons.

Høydalmoan naturreservat

Hildremsvatnet naturresevat

Gjerlandsøyane NR

- Oppstart 2017 - planlegging, involvering av grunneigarar
- Utgreiing av metodikk - røyr
- Hogst 2018 og 2019
- Anbod og restaurering 2019

Foto: Pål Martin Eid

Planlegging og involvering

Opplæring av entreprenør

SNO hogg grøfteskog og gran

Reinsking av grøft

40 og 50 cm dm

Studentar ryddar gran

Lågåsmyr i Kragerø

Planleggingsfase ,slutten av 2017 og start 2018

Oppstart tetting av grøfter november 2018

Bygging av forsterkede demninger

Overvåkning av resultatet

- Overvåkning har fokus på vegetasjonsendringer og funksjonen av strukturene som er oppført.
- Overvåkning 1, 5, 10 og 15 år etter restaurering.

Foto: Jan Wilberg, SNO

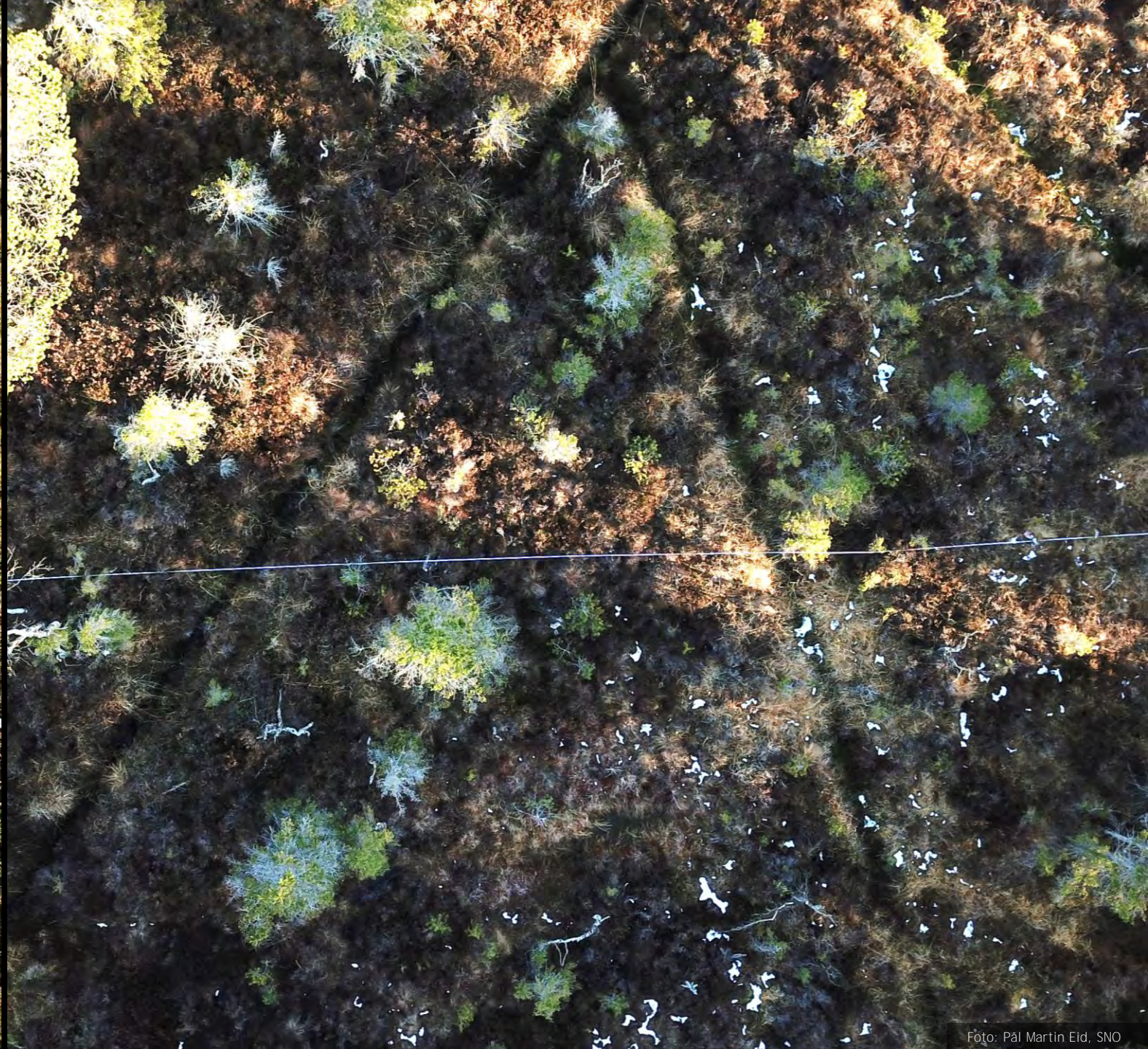
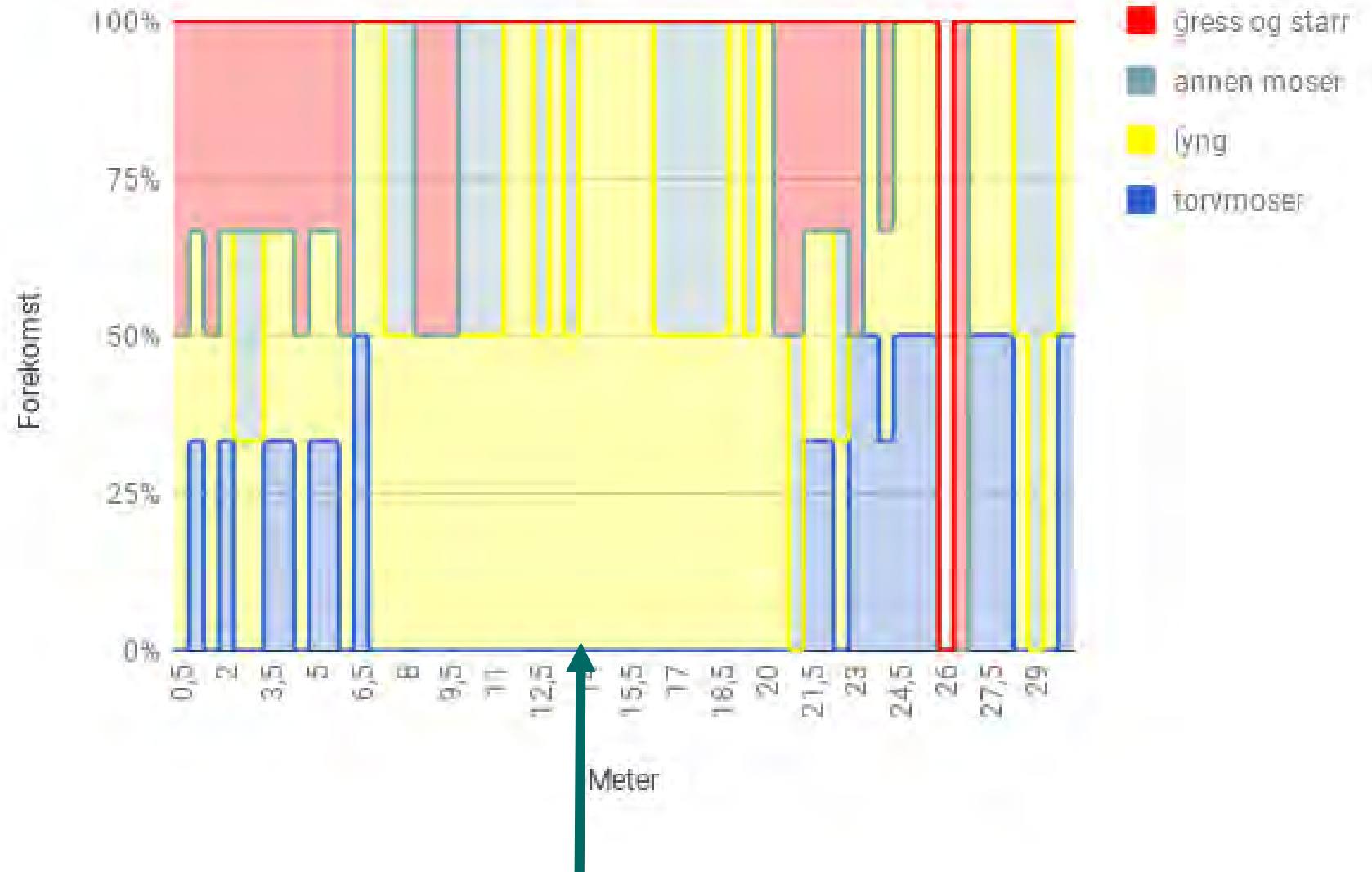

Foto: Pål Martin Eid, SNO

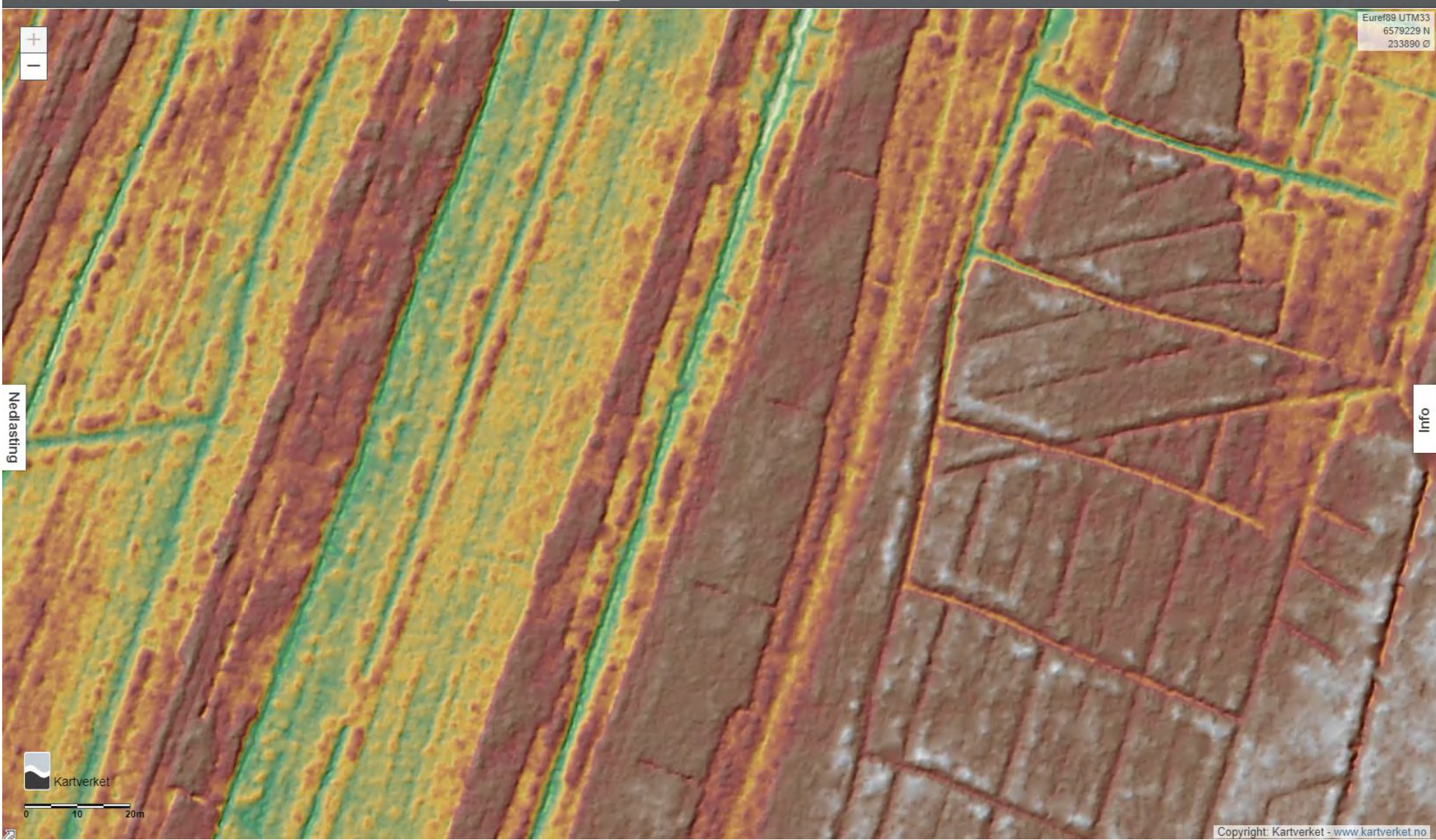

Utfordringer som kommer

Euref89 UTM33
6579229 N
233890 Ø

Kartlag Søk Siste prosjekter

Bakgrunnskart

Topo4 gråtone

Prosjekt høydedata

- DTM Helning Grader
- DOM Skyggerelieff
- DTM Skyggerelieff
- DOM Høydeplott
- DTM Høydeplott

Prosjektdekning

- Flystriper
- Omriss
- Dekning
 - Inkludert i NDH
 - Ikke inkludert i NDH
 - Historisk datasett

Andre kartlag

- Samferdsel
- Stedsnavn
- Høydekurver
- Administrative grenser

Prosjekter innenfor kartutsnitt

- NDH Vestfold 5pkt 2016
- Tønsberg 2012
- Tønsberg 2008

Nedastning

Info

Copyright: Kartverket - www.kartverket.no

HØYDEDATA

Søk sted og koordinater

Euref89 UTM33
6575425 N
229406 Ø

Kartlag Søk Siste prosjekter

Bakgrunnskart

Topo4 gråtone

Prosjekt høydedata

- DTM Heining Grader
- DOM Skyggerelieff
- DTM Skyggerelieff
- DOM Høydeplott
- DTM Høydeplott

Prosjektdekning

- Flystriper
- Omriss
- Dekning
 - Inkludert i NDH
 - Ikke inkludert i NDH
 - Historisk datasett

Andre kartlag

- Samferdsel
- Stedsnavn
- Høydekurver
- Administrative grenser

Prosjekter innenfor kartutsnitt

Info

Nedlastning

Kartverket

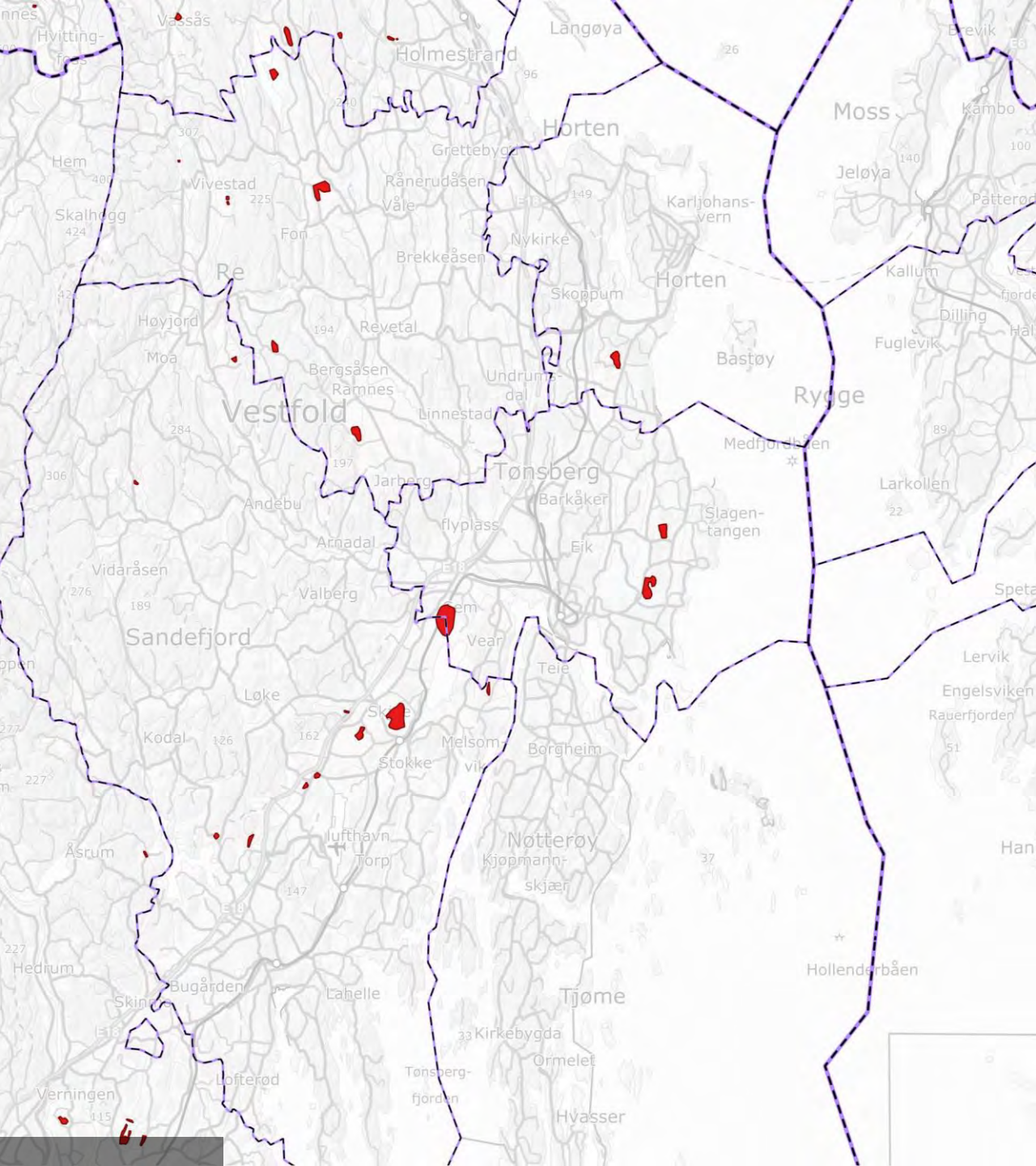
0 10 20m

Copyright: Kartverket - www.kartverket.no

Oversikt over torvtak i Vestfold

- 43 torvtak kartlagt så lang
- 3976 daa

De aller fleste (95%) er nedlagte
Stort sett er torvtaken bare
forlatt, noen steder er de
tilplantet med skog.

Mist ikke målet av syne – takk for meg

Orremåsan i Gaupsteinmarka naturreservat - Ski kommune

